

Nieuwsbrief Stichting Groningen-Jabalya

Van de redactie

Voor u ligt het twaalfde nummer van de nieuwsbrief. Door omstandigheden moest de publicatie ervan worden uitgesteld. Daarom zijn sommige artikelen minder actueel dan doorgaans gebruikelijk is. We memoreren nog even het resultaat van de actie naar aanleiding van Israëliische aanval in oktober. Jan Keulen schrijft in zijn column over Arafat naar aanleiding van zijn dood. Ook aandacht voor de ontwikkelingen na de dood van Arafat namelijk de verkiezing van Mahmoud Abbas als democratisch verkozen president en de vraag of dat de vrede dichterbij kan brengen. En verder nog verslagen van een bezoek van vredesactivisten aan Groningen en van een conferentie i.h.k. van het project 'vrouwen als vredesstichters.' En last but not least nieuwe foto's van het jeugdcentrum in Jabalya: het gebouw is klaar!

Israëliisch terugtrekkingsplan en succesvolle Palestijnse verkiezingen

Vrede in Gaza?

Naar aanleiding van de recente politieke ontwikkelingen in de Palestijnse gebieden en in Israël organiseerde de stichting op 4 februari een discussiebijeenkomst onder het motto 'Vrede in het Midden-Oosten? Vrede in Gaza?' Na jaren van stagnatie lijkt er van alles in beweging.

Eerst was er het terugtrekkingsplan uit Gaza van de regering Sharon. Daarna overleed Yasser Arafat. Dat maakte de weg vrij voor verkiezingen waarin Mahmoud Abbas als Palestijns leider uit te voorschijn kwam. Maar ook werden gemeenteraadsverkiezingen gehouden waarin de partij van Abbas, Fatah, duidelijk werd verslagen door Hamas. Intussen kampte Sharon met een kabinetscrisis omdat

hij de meerderheid in de kneset kwijt raakte en loste dat op door de Arbeidspartij aan zijn coalitie toe te voegen. Welk perspectief biedt dit aan de Palestijnen en in het bijzonder aan de Gazanen?

Arjan El Fassed, namens de NOVIB uitgezonden als waarnemer bij de verkiezingen, benadrukte het grote belang van deze democratisch verlopen verkiezingen. Er is volgens hem een kans om de bestuurlijke chaos van de afgelopen jaren te doorbreken en het bestuurlijke apparaat weer op te bouwen. Bovendien zal dat democratischer en transparanter zijn dan in het verleden. Dat is voor de Palestijnse natievorming van groot belang. Abbas heeft een dui-

Vervolg op pagina 3

Gebouw jeugdcentrum opgeleverd

Ondanks tegenslagen is het gelukt om binnen een jaar het gebouw te voltooien. De omvang is op de foto's niet goed in te schatten, maar het gaat om zo'n 2000 vierkant meter vloeroppervlak. Er is onlangs een secretaris aangesteld die nu fondsen moet gaan werven voor de inventaris en de exploitatie. De verwachting is dat het gebouw aan het eind van de zomer klaar is voor gebruik.

Continuïteit gemeentelijk jeugdproject in Jabalya veilig gesteld

De afgelopen maand leek de continuïteit van het gemeentelijk jeugdproject in Jabalya niet verzekerd. Op de concept begroting van de gemeente, die maar liefst 30 miljoen moet bezuinigen, was geen geld gereserveerd voor de coördinator Dick Smit. Hoewel de bouw van het centrum nu gestaag vordert, is ook in 2005 nog een heleboel werk te doen. Zonder de ervaring en het netwerk van de heer Smit zou dit werk onaanvaardbare vertraging oplopen. Het stichtingsbestuur maakte zich over deze ontwikkeling grote zorgen en besloot om een brief te sturen naar de gemeenteraad waarin zij deze zorgen kenbaar maakte. Op initiatief van de fractie van GroenLinks heeft de gemeenteraad tijdens de begrotingsraad op 10 november een motie aangenomen waarin alsnog het benodigde bedrag is toegezegd.

De aanval op Jabalya in oktober

De aanval op Jabalya in oktober was de grootste Israëlische militaire operatie sinds het begin van de intifadah. De balans meer dan 120 doden meer dan 400 gewonden en 91 verwoeste huizen. Naar aanleiding hiervan hebben we een solidariteitsactie op touw gezet. Via handtekeningenlijsten en de weblog op de site werden mensen in staat gesteld om hun medeleven te betuigen. In totaal hebben ongeveer 500 mensen hun handtekening gezet op een lijst en hebben daarnaast ruim 70 mensen op de weblog hun boodschap achtergelaten. De reacties op de site zijn vertaald en op papier uitgeprint. Samen met de handtekeningenlijsten heeft Dick Smit ze tijdens zijn bezoek in November aangeboden aan burgemeester Samara. Men was zeer blij met de tekenen van medeleven. In zijn antwoord bedankte de heer Samara iedereen die aan deze actie heeft meegedaan.

Vervolg van voorpagina

delijk mandaat, al was de opkomst laag. De verklaring voor die lage opkomst is het geringe vertrouwen van de gemiddelde Palestijn in de politiek. Het dagelijkse leven is voor hen de afgelopen jaren dramatisch verslechterd. Diegene die niet rechtstreeks is getroffen door het geweld, lijdt in ieder geval onder de barre economische omstandigheden. Meer dan de helft van de Gazanen is permanent aangewezen op voedselhulp van de VN. De Palestijnse leiders hebben hierin tot dusver geen verandering kunnen brengen. Abbas zal dan ook door de bevolking worden beoordeeld op de vraag in hoeverre hij op dat punt wél resultaat kan bereiken. Daarom wil Abbas de Israëlische terugtrekking aangrijpen om zoveel mogelijk vrijheid voor Gaza en haar bevolking te bedingen, zoals meer uitreis mogelijkheden voor burgers en meer vrijheid voor economische activiteiten zoals herstel van de visvangst op de Gazaanse kust, wat nu verboden is. Het probleem is dat Abbas voor dat resultaat volledig afhankelijk is van de Israëlische regering. Hij moet eerst de militante groeperingen zover krijgen dat ze het geweld tijdelijk afzweren en dan maar hopen dat de Israëlische regering in ruil daarvoor bereid is het volledige isolement van Gaza ook echt te verzachten. Dat staat nog helemaal niet vast, omdat het terugtrekkingsplan niet is bedacht om de Palestijnen een plezier te doen, maar om de Israëlische militairen

minder kwetsbaar te maken voor aanslagen. Maar zelfs als op dit punt het meest gunstige scenario zou slagen, is de tragedie van de Palestijnen dat ze in zekere zin meewerken aan een plan dat de stichting van een onafhankelijke Palestijnse staat verder frustreert. Dat blijkt wel uit het feit dat de regering Sharon de kolonisten uit Gaza heeft toegezegd dat zij naar de Westbank kunnen verhuizen. De uitbreiding van Israëlische nederzettingen op de Westbank gaat dan ook onverminderd door. Dat geldt ook voor de bouw van de muur dwars door Palestijns gebied.. Voor de Palestijnen, en dat geldt ook voor Abbas, is een Palestijnse staat op slechts een deel van de Westbank omringd door een metershoge muur natuurlijk onbespreekbaar. Zolang deze 'feiten op de grond' in stand worden gehouden en daarmee de illegale bezetting van de Westbank, is een werkelijke definitieve vredesregeling onmogelijk. In die zin is het optimisme dat vooral door internationale politici nu wordt uitgestraald misplaatst.

Wat wel aanleiding geeft tot enig optimisme is de ontwikkeling van de Palestijnse democratie en de voorgenomen hervorming van het bestuur. Maar als voor de Palestijnen het perspectief op een toekomst als burgers van een levensvatbare Palestijnse staat op langere termijn blijft ontbreken, zal dat optimisme van korte duur zijn.

Yasser Arafat: vertrek, ballingschap, terugkomst

Twee weken voor de dood van Yasser Arafat zat ik in het vliegtuig van Tel Aviv naar Nederland. Het was een nachtvlucht en veel van de passagiers waren Israëli's. De reizigers gristen met ongekende gretigheid de ochtendbladen –waarvan de inkt amper droog was- uit de handen van de stewardess. In de kranten stonden levensgrote foto's van de oude man in pyjama met een ijsmuts op zijn hoofd. Hij probeerde te glimlachen en wierp handkussen naar de uitzwaaiers in Ramallah. Het zou de laatste acte zijn van een leven barstensvol theatrale elementen.

Het vertrek van Yasser Arafat naar Parijs op 29 oktober bracht herinneringen terug aan eerdere dramatische reizen van de Palestijnse leider. Als correspondent in Beiroet was ik er bij geweest toen Arafat de Libanese hoofdstad verliet op 30 augustus 1982. Maandenlang was West-Beiroet, waar het PLO-hoofdkwartier gevestigd was, belegerd door het Israëliëse leger. "Ik verlaat deze stad, maar mijn hart zal altijd in Beiroet zijn", riep Arafat, terwijl hij zijn V-teken boven zijn hoofde maakte. Het had tienduizenden doden en gewonden gekost, maar Arafat wist te voorkomen dat zijn militaire nederlaag ook een politieke vernedering werd. Een jaar later was Arafat terug Libanon, in het noorden van het land. Het Syrische regime wilde niet dat Arafat er zijn hoofdkwartier zou inrichten en begon een bloedige strijd tegen de mantschappen van de PLO. Uiteindelijk moesten Aboe Ammar en zijn collega's, onder dekking van Franse oorlogsvliegtuigen, geëvacueerd worden uit de haven van Tripoli.

Enkele dagen eerder had ik een ontmoeting met "de oude". Hij had het over de feniks die uit de as zou herrijzen. De feniks was natuurlijk de Palestijnse nationale beweging, de PLO, die al zo vaak op sterven na dood was geweest, maar uiteindelijk terug zou komen. Dat leek toen onwaarschijnlijk maar het bleek later wel uit te komen.

Arafat refereerde in dat gesprek aan de apostel Petrus. "Lang geleden was Palestina onder Romeinse bezetting. Weet je hoe we de Romeinen overwonnen? Door hun harten te stelen. We zonden een Palestijnse visser naar Rome. En de heilige Petrus wist de harten van de inwoners van Rome voor zich te winnen."

Het was bizar om de gelovige moslim Arafat over Petrus te horen praten alsof het een PLO-apostel was, terwijl angstig dichtbij het gebulder klonk van Syrische kanonnen. Achteraf

in geslaagd is de hearts and minds in het hedendaagse imperium, de Verenigde Staten, te winnen.

Vertrek, ballingschap, terugkomst: het is de rode draad in het leven van Arafat. En moed, ijzingwekkend veel moed. Arafat had in Israël uiteraard een formidabele en in veel opzichten superieure tegenstander. Maar hij moest óók overleven temidden van vijandige Arabische regimes die in hem en zijn beweging een existentieel gevaar zagen. Niet alleen Ariel Sharon was tientallen jaren zijn grote tegenspeler, maar ook met de Jordaanse koning Hussein en de Syrische president Hafez al-Assad heeft hij een jarenlange strijd op leven en dood gevoerd. Arafat heeft het politieke schaakspel op het Arabische toneel lang niet altijd foutloos gespeeld. Zo heeft hij -en met hem het Palestijnse volk- zwaar moeten boeten voor zijn politieke vriendschap met Saddam Hussein.

Dat zijn de verhalen die mij de afgelopen 25 jaar als journalist voortdurend bezig hielden. Ik realiseer me dat er weinig dagen zijn geweest waarop ik de naam Arafat niet heb geschreven, uit heb gesproken of aan hem gedacht. Vanaf het eerste interview in de zomer van 1980, afgenomen tijdens de vroege ochtenduren bij een ontbijt in zijn kantoor in Beiroet, toen hij tegen mij schreeuwde: "Weet je wel wie ik ben? Ik ben de leider van vijf miljoen Palestijnen", tot nu, nu de balans van zijn leven door voor- en tegenstanders wordt opgemaakt.

Woedeuitbarstingen, vragen die met retorische tegenvragen werden beantwoord en weinig correcte of concrete informatie: Arafat was een harde noot om te kraken voor journalisten. "We vragen niet om het onmogelijke. We vragen niet om de maan. We willen zelfbeschikking", was het eeuwige antwoord op een vraag naar de volgende stap in het eindeloze vredesproces.

Arafat is voor mij altijd een puzzel gebleven. De corruptie en vriendjespolitiek, waarom hij door velen werd bekritiseerd, was niet alleen van de laatste jaren in Gaza en Ramallah maar bestond ook al toen de PLO heer en meester was in Libanon. Het sanctioneren van wangedrag en geweld door de PLO in Jordanië in de jaren zestig en zeventig en later tijdens de burgeroorlog in Libanon, valt hem zeker aan te rekenen. In feite heeft Arafat, toen niet en ook de laatste jaren niet als president van de Palestijnse Autoriteit, totale controle kunnen uitoefenen op allerlei groepen en personen die in naam van de Palestijnse zaak vaak zeer schadelijke acties ondernamen.

Het is een cliché: Arafat belichaamde de Palestijnse zaak. De hoofddoek, het vale pak met speldjes en balpennen, zijn verzameling terugkerende uitspraken ("de berg kan niet bewogen worden door de wind"), zijn zeer eigen stijl van leiderschap, zijn durf: een "zaak belichamen" is lastig te benoemen maar het was in dit geval ontegenzeggelijk waar. Die belichaming was ook hachelijk. Hij werd door zijn tegenstanders verantwoordelijk gehouden voor alles wat in naam van die Palestijnse zaak gebeurde: terreur, zelfmoordaanslagen enzovoorts. Tegelijkertijd kon de man die de neiging had alles te controleren en alle beslissingen zelf te nemen dat in feite helemaal niet, want er was geen centrale beweging en de Palestijnse staat moest feitelijk nog worden geboren. De belichaming van de Palestijnse zaak werd in

zekere zin Arafats' val en leidde naar zijn isolatie.

In juni 1994 stond ik, met andere journalisten, vooraan toen Arafat terugkeerde naar Palestijnse bodem en aankwam in Gaza. Achteraf was die tumultueuze terugkeer een kortstondige triomf, die niet heeft geleid naar een onafhankelijke Palestijnse staat met Oost-Jeruzalem als hoofdstad. Paradoxaal is in 2004 de tweestaten-oplossing verder weg dan ooit. Een groot redenaar was hij niet, hij was geen bespeler van mensenmassa's zoals bijvoorbeeld Nasser was geweest, maar in ontmoetingen met gasten -en hij ontving zijn hele leven een niet eindigende reeks Palestijnen en buitenlanders- was Arafat in zijn element. Hij was een charmeur, humoristisch en met een geweldig geheugen.

Vertrek, ballingschap en terugkeer: dit is het drievoudige leitmotiv van de geschiedenis van het Palestijnse volk in meer dan een eeuw conflict. Het is ook de rode draad in het complexe leven van Yasser Arafat. Zelfs nu hij te ruste wordt gelegd is hij nog niet op zijn eindbestemming aangekomen. Hoe lang zal het nog duren voordat hij kan worden begraven in Jeruzalem? Dag held van Beiroet, dag leeuw van Ramallah, goede reis.

Jan Keulen

Voorzitter Stichting Groningen-Jabalya, was correspondent in Beiroet (1980-'86) en in Amman (1992-'98) voor o.a. de Volkskrant.

Oproep: Reis mee naar Jeruzalem

Op verzoek van enkele vrouwen in Groningen heb ik een reis georganiseerd naar Israël en de bezette Palestijnse gebieden. Het wordt een actieve reis, hoewel we ook een dagje gaan dobberen in de Dode Zee. We willen graag de situatie aan beide zijden van de 'groene lijn' met eigen ogen zien. We zullen logeren in Jeruzalem

Van daaruit doen we uitstapjes naar Bethlehem, Hebron en Ramallah (aan Palestijnse kant), Sakhnin (een stad in noord Israël), Neve Shalom (een project voor christenen, joden en moslims om in vrede samen te leven), Yad Vashem (het Holocaustmuseum) en nog meer.

Er is nog plaats voor 5 mensen. De prijs all-in is 850 euro. We vertrekken 7 mei en komen 21 mei terug. Er zijn genoeg mensen bij die zo nodig kunnen vertalen naar het Nederlands.

Voor meer informatie:

janny.beekman@wanadoo.nl of 0595-572595

Eventuele opgave uiterlijk 30 maart. De reis gaat in ieder geval door!!

Conferentie 'Women as peacemakers'

Op 10 december hadden zich bijna 100 vrouwen en een handjevol mannen van ruim 15 nationaliteiten in Trianon (Utrecht) verzameld voor de conferentie met als thema: "Women in the Netherlands in Israel and Palestine working together towards peace". De Groningse delegatie telde 11 personen.

Het was een vol programma. Nadat de burge-meester van Utrecht, mevrouw A.H. Brouwer-Korf de deelnemers welkom had geheten en mevrouw Lilianne Ploumen, directeur projecten van Cordaid, de openingstoespraak had gehouden was het woord aan drie gasten uit Palestina en Israël. Mevrouw Sama Aweidah van het Women's Studies Centre uit Jeruzalem sprak over "The voices of the Palestinian women". Dat moet vrij letterlijk worden opgevat want de lijn van haar betoog werd uitgebreid geïllustreerd met citaten uit interviews die haar centrum hield met Palestijnse vrouwen uit de gemeenschappen over hoe zij het geweld ervaren. Haar verhaal, waar je koud van werd, gaf zij een positief einde door te citaten van vrouwen over hun hoop voor de toekomst. Trees Kosterman van Al-Zahraa Palestinian Arab Women's Organisation (ja inderdaad: een Nederlandse, maar getrouwd met een Palestijn en al meer dan 10 jaar levend in een palestijns dorp in Israël) sprak over "the role of grassroots organisations in peace building". Haar ervaringen tussen de vrouwen van het dorp (deels christelijk, deels moslim) vormden het materiaal voor haar verhaal. Tenslotte sprak Tally Gur van Bat Shalom, een Israëlische vrouwenorganisatie over "Best practices: Women and Peace-building among Israeli people". Uit haar verhaal werd duidelijk dat het aantal Israëli's dat actief de vredesbeweging onder-

steunt niet zo groot is. Maar zij hebben wel steeds meer respons bij Israëlische vrouwen als consument. Zij voeren actief campagne om in supermarkten geen goederen te kopen die afkomstig zijn uit de nederzettingen.

In het middagprogramma waren er 4 workshops. In drie daarvan kon met een van de drie inleiders dieper worden ingegaan op het thema. In de vierde gaven 3 jonge vredesactivisten inzicht in de vele vormen van geweldloos verzet die door Joodse en Palestijnse vredesactivisten gebruikt worden, maar waarover de media het nooit hebben.

De dag werd afgesloten met een Rondetafelgesprek tussen de inleiders en politici o.l.v. Sam Pormes, directeur van COS Drenthe.

Deze dag was het hoogtepunt van de eerste fase van het project "Vrouwen als vrede-stichters", waarbij o.a. COS Groningen betrokken is. Het daarbij behorende e-mailcontact tussen vrouwen in Nederland en in Palestina en Israël wordt voorlopig voortgezet. Ook nieuwe deelnemers kunnen zich nog aanmelden. Het verslag van deze dag zal als brochure worden uitgegeven en is t.z.t. verkrijgbaar bij COS Groningen.

De eerste fase is afgerond tijdens het programma "Verder met Jabalya.." op 6 maart in de Openbare Bibliotheek.

Ja , ik wil op de hoogte blijven van het Jabalya-project

Naam: _____
Adres: _____
Woonplaats: _____
Telefoon: _____
Email: _____

**Opsturen aan St. Groningen-Jabalya,
Coehoornsingel 87 9711 BR Groningen**

Colofon

Redactie Bert Giskes en
Pieter van Niekerken.

Ontwerp en lay-out: Harm van der Veen

De stichting is telefonisch te bereiken:

Bert Giskes (van het Centrum voor internationale samenwerking COS)
Tel 5421370 / 3132076

Dick Smit (gemeenteraadslid GroenLinks)
Tel 3185077 / 3677764

Postadres:
Coehoornsingel 87, 9711 BR Groningen

Email: jabalya@hotmail.com

Internet: WWW.GRONINGEN-JABALYA.COM